

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Академічне товариство імені М. Балудянського
(м. Кошице, Словаччина)
Державний Університет імені
Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Вища школа економіки і права імені
проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Університет «Petre Andreia» (м. Яси, Румунія)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Упсала, Швеція)

*СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ*

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
X Міжнародної науково-практичної конференції**

06-07 жовтня 2022 року

Частина III

Вінниця 2022

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. X Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 06-07 жовтня 2022 р. Вінниця, 2022. Ч. 3. 236 с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства та регулювання соціальних проблем в сучасних умовах; сучасної парадигми менеджменту та публічно-владної діяльності, фінансовий механізм забезпечення соціально-економічного розвитку країни; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні, практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми маркетингових технологій в умовах євроінтеграції, перспективи розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості; історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти державотворчих процесів в умовах глобалізованого суспільства.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н. Л.**, д-р філос. наук, професор
Відповідальний секретар – **Мартинова Л. Б.**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Громова О. Є., д-р екон. наук, доцент, **Іваницька Н. Б.**, д-р філол. наук, професор, **Нікітішин А. О.**, д-р екон. наук, доцент, **Стопчак М. В.**, д-р іст. наук, професор, **Хачатрян В. В.**, д-р екон. наук, доцент, **Чорна Н. М.**, д-р іст. наук, професор, **Бондар А. А.**, канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент, **Добровольська Н. В.**, канд. пед. наук, доцент, **Кудирко О. М.**, канд. екон. наук, доцент, **Махначова Н. М.**, канд. екон. наук, доцент, **Терещенко Л. Я.**, канд. філол. наук, доцент, **Тернова А. С.**, канд. техн. наук, доцент.

Друкується за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-629-964-5

Ю. О. Головчук, канд. екон. наук Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ РЕКЛАМНА СТРАТЕГІЯ ПРОСУВАННЯ ПРОДУКТІВ І ПОСЛУГ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ЯК СКЛАДОВА ІНТЕГРОВАНОЇ СИСТЕМИ...	91
О. Є. Громова, д-р екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА У ВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	100
Ю. В. Довгань, канд. екон. наук Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ІНТЕГРАЦІЯ ЛОГІСТИКИ ТА МАРКЕТИНГУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	108
І. І. Поліщук, д-р екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ МАРКЕТИНГОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ЧИННИК ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	115
Л. П. Середницька Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАДАННІ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ....	123

**ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА
ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ І ПРИКЛАДНИЙ
АСПЕКТИ**

К. Г. Антонюк Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТУРИЗМУ.....	131
І. О. Вівсюк Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ СТРУКТУРИЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	137
О. В. Гладкий, д-р географ. наук, професор Державний торговельно-економічний університет РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ КІНОТУРИЗМУ В УКРАЇНИ.....	142
О. А. Іваніщева Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ЗАСТОСУВАННЯ THERMOMIX У ТЕХНОЛОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ ПРИГОТУВАННЯ НЕТРАДИЦІЙНОГО ХУМУСУ.....	149
А. Г. Кізюн, канд. географ. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ В МЕГАПОЛІСАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	157

---

5. Мазаракі А. А., Антонюк К. Г. Характеристика публічно-приватного партнерства як ефективної форми інвестиційного забезпечення сфери туризму в Україні. *Бізнес Інформ*. №10. 2021. С. 50–56.

6. Туристичний барометр України 2021. URL: <https://www.ntoukraine.org> (дата звернення: 20.05.2022)

УДК 658:640.4(045)

І. О. Вівсюк

ORCID <https://orcid.org/0000-0001-9170-0886>

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

СТРУКТУРИЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

У статті досліджено та проаналізовано трактування поняття «економічний потенціал підприємства» різними вченими. На основі проведеного дослідження удосконалено сутність поняття «економічний потенціал підприємства готельного господарства». Вивчено, охарактеризовано та узагальнено структурні елементи економічного потенціалу підприємства та запропоновано структуру економічного потенціалу готельного підприємства.

Ключові слова: *потенціал, економічний потенціал підприємства, структура економічного потенціалу, підприємство готельного господарства,*

Постановка проблеми. Останнім часом все більше приділяється уваги до вивчення питання діяльності підприємства готельного господарства на ринку, що залежить безпосередньо від визначення його структурних елементів для подальшого аналізу та оцінки ефективного функціонування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням питання «структури економічного потенціалу підприємства» у своїх працях займалися Балацький О., Безручко О., Горбоконь В., Мочерний С., Живолуга О., Іванілов О., Краснокутська Н., Мягких І., Петрович Й., Прокопишин-Рашкевич Л. та інші. Однак структуру економічного потенціалу підприємства готельного господарства з урахуванням галузевих особливостей не визначено, тому це питання потребує подальшого дослідження та вдосконалення відповідно до сучасних економічних умов.

Мета статті – удосконалення підходу структуризації економічного потенціалу підприємства готельного господарства задля подальшого визначення та оцінювання його конкурентних позицій на ринку, економічної стресостійкості, ефективності діяльності закладу готельного господарства тощо.

Виклад основного матеріалу. Аналіз праць вітчизняних та закордонних науковців дозволив зробити висновок про існування декількох теоретичних підходів до розуміння сутності економічного потенціалу підприємства: ресурсного, результативного, функціонального, системного та підходу можливостей та здатностей.

Ресурсний підхід до трактування поняття економічний потенціал підприємства використовує Живолуга О. як сукупність всіх ресурсів підприємства і здатність персоналу їх ефективно використовувати [5]. Безручко О. дає визначення більш розширено як складну, динамічну, інтегровану, взаємопов'язану та синергійну сукупність усіх видів його наявних та перспективних ресурсів і можливостей, що використовуються для досягнення тактичних і стратегічних цілей розвитку підприємства на різних стадіях його життєвого циклу [2].

Мочерний С. застосовує результативний підхід, де розглядає дане поняття як наявні в економічного суб'єкта ресурси, їх оптимальна структура та вміння раціонально використати їх для досягнення поставленої мети [4].

Американський вчений Т. Харт у своїх працях функціональним підходом зазначає, що економічний потенціал підприємства визначається як підґрунтя довготермінового стратегічного планування із завданням забезпечення взаємодії всіх елементів та рівнів для успішного функціонування [11].

Системний підхід трактування використовує Горбоконт В., де зазначає, що економічний потенціал підприємства – складна система взаємопов'язаних елементів його зовнішнього та внутрішнього середовища, існування якої обумовлене необхідністю досягнення певної цілі або результату діяльності [3].

Застосовуючи підхід можливостей та здатностей Мягких І. трактує досліджуване поняття як сукупність природних умов, можливостей та ресурсів,

що можуть бути використані для узагальнення конкретних цілей у процесі оптимальної взаємодії із зовнішнім середовищем [8]. У той час, як Балацький О. визначає економічний потенціал підприємств як сукупну здатність наявних економічних ресурсів забезпечити виробництво максимально можливого обсягу корисності, відповідного потребам суспільства на певному етапі його розвитку [1].

Застосовуючи ресурсно-функціональний підхід, можна трактувати «економічний потенціал підприємства готельного господарства» як здатність підприємства безперервно та ефективно надавати готельні послуги, застосовуючи всі ресурси та можливості, адаптування внутрішніх чинників до взаємозалежних зовнішніх для досягнення економічної мети та підвищення конкурентоспроможності на ринку.

У своїх наукових працях Краснокутська Н. зазначає, що при формуванні та використанні потенціалу підприємства проводиться його декомпозиція на компоненти, встановлюють їх функції та зв'язки, тобто здійснюється структуризація. Оптимальна структура повинна мати мінімальну кількість компонентів, проте вони повною мірою повинні виконувати задані функції. Блочно-модульна структуризація потенціалу заснована на взаємодії трьох складових, які охоплюють всі стратегічні компоненти підприємства та найбільш повно характеризують стан підприємства – ресурсів, системи управління та діяльності персоналу. Найбільш поширена ресурсна концепція виділяє наступні елементи: технічні, технологічні, кадрові та просторові, інформаційні ресурси, ресурси організаційної структури, фінансові ресурси [7].

У своїй спільній праці Федонін О., Репіна І., Олексюк О. визначають об'єктивні та суб'єктивні складові потенціалу підприємства. Об'єктивні складові пов'язані з матеріально-речовинною та особовою формою потенціалу підприємства. Вони споживаються й відтворюються в тій чи іншій формі в процесі функціонування. До них належить: інноваційний потенціал, виробничий потенціал, фінансовий потенціал та потенціал відтворення. Суб'єктивні складові пов'язані із суспільною формою їх прояву. Вони не споживаються, а виступають як передумова, як загальноекономічний,

загальногосподарський соціальний чинник раціонального використання об'єктних складових. До суб'єктних складових потенціалу підприємства відносяться: науково-технічний потенціал, управлінський, потенціал організаційної структури управління, маркетинговий потенціал [10].

Вчені Петрович Й. і Прокопишин-Рашкевич Л. визначають складові економічного потенціалу підприємства в широкому форматі, до яких належать такі потенціали: інформаційний, фінансово-інвестиційний, інноваційний, виробничий (включає природно-ресурсний, технологічний та технічний), потенціал відтворення, кадровий, науково-технічний, маркетингово-логістичний, а також організаційно-управлінський потенціал, який складається з потенціалів організаційної структури управління й управлінського [9].

Безручко О. у своїх працях про управління економічних потенціалом підприємства розподіляє його структуру за рівнем використання [2]:

- реалізований потенціал підприємства – ресурси та можливості підприємства, які використовуються у даний момент часу та забезпечують фактичний рівень ефективності діяльності підприємства;
- нереалізований потенціал – ресурси та можливості, які не задіяні у роботі підприємства у поточному періоді з певних причин;
- потенціал розвитку – можливості щодо залучення нових ресурсів у діяльності підприємства для посилення його позицій на ринку.

Іванілов О. вивчаючи інноваційний потенціал у структурі економічного потенціалу, розглядає у широкому розумінні наступні складові економічного потенціалу підприємства [6]:

- виробничий потенціал – засоби виробництва, їхній стан, кількість, оптимальне використання;
- маркетинговий потенціал – визначення торгівельної марки з урахуванням впливу конкурентного середовища;
- інформаційний потенціал – доступ до адекватної кількості інформації, яка впливає на прийняття управлінських рішень;
- техніко-технологічний потенціал – здатність до технологічної оптимізації всього виробництва;

- організаційно-управлінський потенціал – здатність до прийняття ефективних управлінських рішень;
- фінансовий потенціал – здатність до оптимізації фінансової системи із залучення та використання фінансових ресурсів;
- соціальний потенціал – здатність до оптимізації кількісного та якісного складу персоналу й побудови відповідних відносин «персонал – керівництво – власник»;
- інтерфейсний потенціал – це вся сукупність факторів, що дають можливість підприємству втримувати і розширювати ринкові позиції;
- інноваційний потенціал – сукупність тих складових матеріальних, нематеріальних та фінансових ресурсів, які підприємство використовує та може залучити для прийняття та впровадження нововведень як ресурс, залишаючи при цьому певну їх частину нагромадженою і невикористаною як резерв на майбутнє.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, зважаючи на проведений аналіз трактування поняття «економічний потенціал підприємства» та запропоноване визначення для готельного підприємства, можна виокремити наступні відповідні структурні складові: фінансовий, трудовий (соціальний), інноваційний, маркетинговий та управлінський потенціал. Дана структуризація в подальшому допоможе оцінити ефективність функціонування закладів готельного господарства та надати рекомендації щодо покращення їх діяльності.

Список використаних джерел:

1. Балацький О. Ф. Економічний потенціал адміністративних та виробничих систем: монографія. Суми : Університетська книга, 2006. 972 с.
2. Безручко О. О. Особливості управління економічним потенціалом підприємства в умовах мінливого зовнішнього середовища. *Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського*. 2014. № 1. С. 96-107.
3. Горбоконт В. Ю. Теоретичні засади системи економічного потенціалу підприємства. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*, 2015. № 1(50). С.121-137.

4. Економічна енциклопедія: У трьох томах / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. Т. 3. 952 с.
5. Живолуга О. Сутність, необхідність та особливості управління економічним потенціалом підприємства. *Торгівля і ринок України*. 2000. Вип. 10. Т. 2. С. 44-49.
6. Іванілов О. С. Інноваційний потенціал підприємства. *Економіка, фінанси, право*. 2004. № 12. С. 5–7.
7. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. Харків, 2004. 287 с.
8. Мягких І. М. Економічний потенціал: сутність та теоретичні аспекти нарощування в ринкових умовах. *Економіка і управління*. 2013. №1. С. 42-47.
9. Петрович Й. М., Прокопишин-Рашкевич Л. М. Економіка та фінанси підприємства. Львів : Магнолія, 2014. 406 с.
10. Федонін О. С., Рєпіна І. М., Олексюк О. І. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч.-метод. посіб. Київ : КНЕУ, 2005. 261 с.
11. Timothy Hart. System of the enterprise economic potential enhancement planning. *International Journal of Economics and Society*. April 2015. Issue 1. Pp. 81-85.

УДК 338.48:351:64

О. В. Гладкий, д-р географ. наук, професор

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-0600-0832>

Державний торговельно-економічний університет

РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ КІНОТУРИЗМУ В УКРАЇНИ

Розкрито сутність концепції кінотуризму. Висвітлено особливості організації кінотуризму в Україні. Розкрито кіноресурсний потенціал різних регіонів, кіностудій та кінофестивалів України.

Ключові слова: *концепція кінотуризму, кіностудія, кінофестиваль, ресурсний потенціал, Україна.*

Постановка проблеми. Сучасний світ неможливий без туризму, адже подорожі для людини це не просто відпочинок, це - унікальна можливість